

Helsinge
Härtonäs.

J. P. A. 10/11 1886.
Efter ante 1891.

Hörönäs synes fördom varit en från Härtonäs skild ö, men utgör nu en hög med gles tallskog beväxten ~~alla~~ bergsudd, som sträcker sig från Härtonäs åt SV och erbjuder utsigt emellan Degetö å ena samt Brändö land och holme å andra sidan åt Sveaborg och öppna hafvet. Baron Seb. Gyldenbetz's villa Jossaniemi ligger på uddens yttersta slutning. Men ett stenkast bakom villan finnes på uddens högsta klack ett grafkummel, 10 M. långt i NV och SO samt 9 M. bredt i SV och NO. Vintern 1884 hade egaren af Härtonäs, majster John Bergbom, låtit bortslåpa flera partar sten från kummet å 3 m/2 partmen. Blott NV ändan var 1886 hel ända till 3 M. inåt och 1 M. höjd, likaså den låga SO ändan. På mitten var ett bälte från SV till NO af 4 å 5 M. bredt nästan blottadt, men att döma af bottenstenarna ej undersökt.

Wid den noggranna gen af grafkummet fades på ett skärpvar af igenom kummet för finska staterades. fanns rödaktig tillvaratogs. Wi-

Brändö
benstämman
Lamben?

Hästtänder
Kol

Kol ma undersökain:
lets botten anträff:
ställe brända ben:
vanligt slag, hvar:
lets identitet med
grafkummen kon.
Kring beagruppen
mylla, hvaraf prop
dare hittades hästtänder,

2479.

antage
malt
äpven:
mindre
ter slud;
Sökning
grafven
funt.

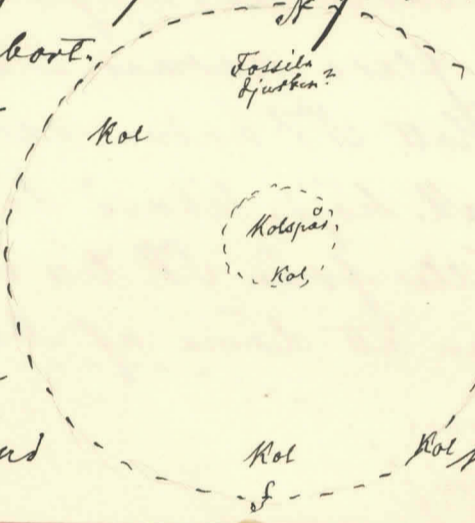
ligen af gamm:
ursprung,
som kol i
grupper. Eft:
förs unders:
uppkumbades
angr omsorgs.

J. A. A. 11-15/VI 1886.

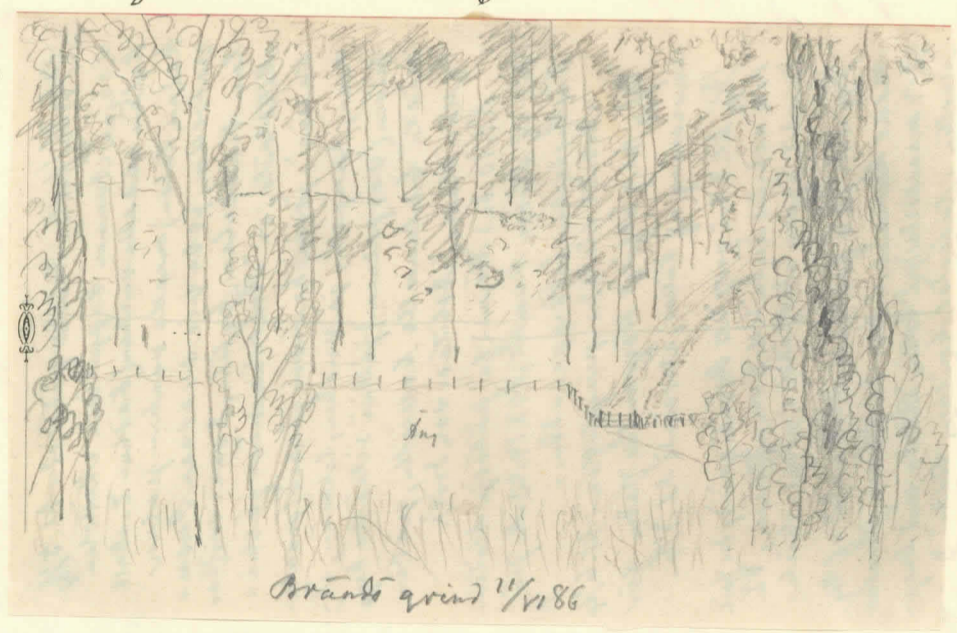
Kumlet vid Brändö grind. Rågärdet emellan Hårtonäs och Brändö gårdar följer ett upplandadt sund, som fattom föter, nat Segerö- och Gammelstadsfjärtarne. På östra sidan eller Hårtonäs sidan begränsas sundet af en hög och hölstrig bergsäs, från hvilken vägen sluttas ned till grinden i rågårdet; midtemot på vestra sidan om sundet ligger Brändö gård.

På den hölstriga bergsäsens vestra slutning, ett stenkast norr om vägen, ligger ett stort stenkummet, 19 X 19,5 m. i diameter. Genom tidigare grävning hade på mitten bildats en grop af 4 m. diameter. Vallen kring denna öppning var 1.7 à 0.95 m. hög. Från S. sidan af vallen voro 6 à 7 parmar sten bort-

fortgick i 4 dagar svarades af stora Endast stycken här och kvar tjenat såsom ike genom fynd lades Slutför

släpade. Undersökningen met 5 à 6 man och förstenar på mitten. af gammalt kol hittades på botten. Om kumlet graf kunde sålunda konstateras. Det uppkom dock åter efter undersökning.

Brändö grind 11/VI 1886

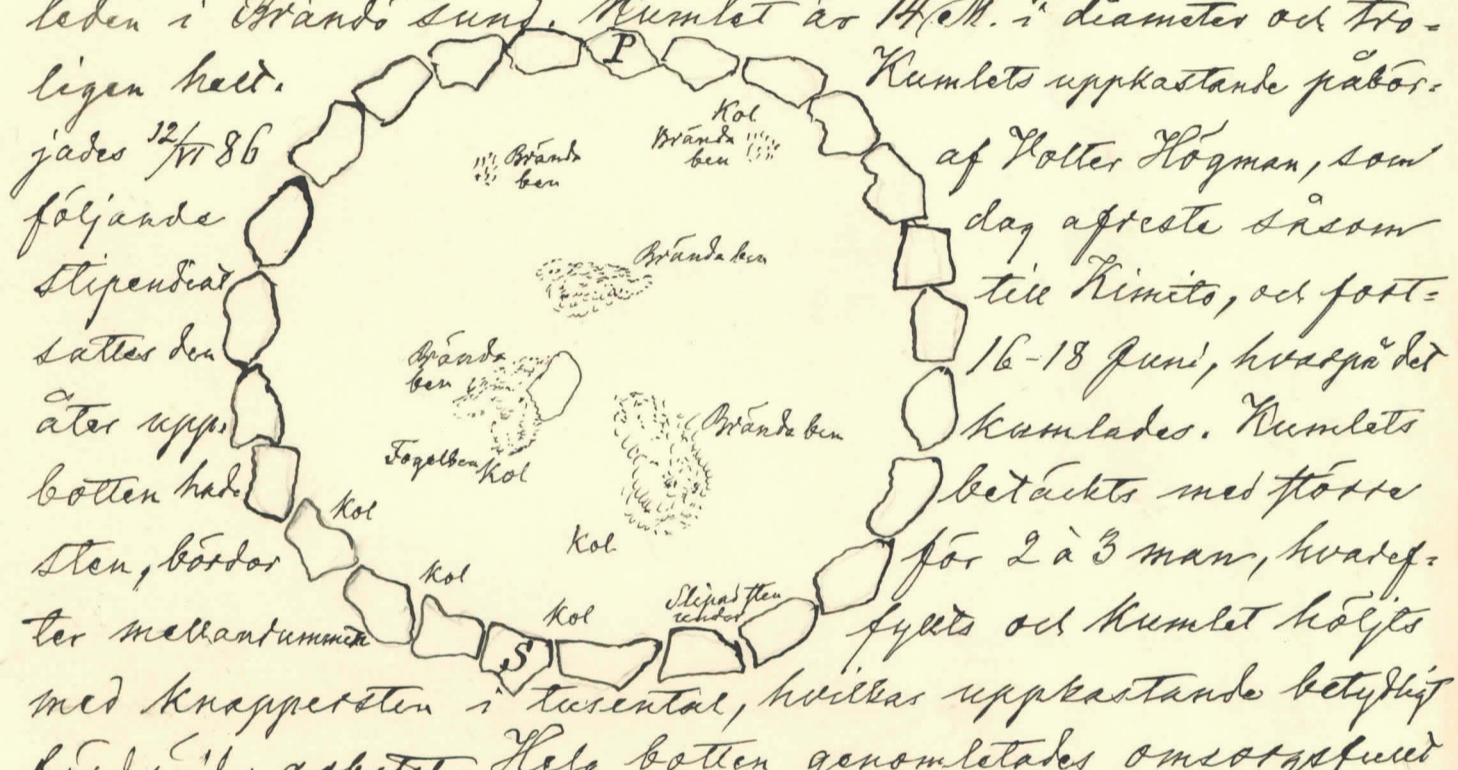
J. R. A. 16-18/VI 1886.

Shepparudden. Bergsåsen, som på östra sidan begränsar det upprandade sundet emellan Segerö- och Gammelstadefjärden, utskjuter åt söder emot Segeröfjärden med en hög och brant klippvägg, som begränsar viken emellan Härtönäs och Brändölandet. Den sålunda bildade bergsudden kallades af framlidne Dr. H. A. Reinholm Shepparudden, af arbetare kallades den Fiskarbaskan.

Ett boscote från kumlet vid Brändögränd ^{åt S.} finnes på Shepparudden ett massbelupet lågt och jämnt högt grafkummel, synligt för ett uppmärksamt öga från angränsande leden i Brändösund. Kumlet är 14 M. i diameter och troligen helt. Kumlets uppkastande påbörjades ^{12/VI 86} af Volter Hözman, som dag afresta såsom till Kimito, och fort- 16-18 juni, hvarepå det kumlades. Kumlets botten betäckts med flötte för 2 à 3 man, hvarepå fyllets och kumlet höjdes med knappersten i tusental, hvilkas uppkastande betydligt fördröjde arbetet. Hela botten genomletades omsorgsfullt sålunda att efter de små stenarnes aflägsnande bottenstenarna flyttades blott i den mån rum för dem fanns på förut genomletad yta. Sålunda upptäcktes grupper af brända benstämningar på 5 särskilda ställen afven som kol här och der sparsamt. Bland stenarna hittades några stycken af slipad grå granit i 2 à 3 finger tjocka skivor, hvilka måhända tillkommit under befästningsarbetet på Sveaborg.

Ett boscote från förnämnda grafkummet åt SÖ, nära yttersta bergsudden och dess brant åt Härtönäs sidan, fanns ännu ett litet kummel, 8 M. i diameter. Inmot kärften af stenarna från kumlets SÖ sida torde blifvit kastade ned för branten och bortslä-

2479. 2-4

påde antagligen till rievagn. Denna nästan till berget
blottade sida, § genomletades af. 19/VI 86 till fört,
hvaraftef Stenarna bortföta resten af kumlet under
letningen för. delades jämt öfver dess
botten. Inga spår af ben antreffades,
endast koh under stenar på kum-
lets norra sida. P